

[Morten Langa.]

dannelsesfond til rådighed, de vil blot nu med opretholdelsen af skolepengene blive strakt på en ny og måske ikke særlig udmærket måde, så det skal man i hvert fald ikke bruge som undskyldning.

I øvrigt skal jeg benytte lejligheden til ved denne behandling af lovforslaget at sige, at jeg synes, vi meget snart trænger til et udspil på seminarieområdet. Der er en uklarhed om den kommende seminarieplanlægning, som burde bortvejres temmelig snart. I den forbindelse synes jeg, at det er på høje tid, at fiktionen om de private seminarier og deres selvstændighed bliver bortvejret. Privatdrift af seminarier er i realiteten ikke nogen kendsgerning i dag, den har haft sin tid, og det skal vi måske takke for, men vi skal ikke takke for en fremtid for noget, som i realiteten er et offentligt anliggende.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Jeg vil begynde med at sige til hr. Robert Christensen, at jeg er ganske enig med ham i de synspunkter, han gav udtryk for vedrørende HF-uddannelsen og adgangen til den. Det er ikke noget krav, at man skal have 10 års skolegang bag sig; der kræves visse kundskaber, men hvordan man har erhvervet dem, er i og for sig underordnet. Jeg kan måske føje til, at der, så vidt man kan se af de tal, der foreligger om optagelserne, nok er en tendens til, at der kommer flere og flere ind ad, må man sige, utraditionel vej, altså uden at have den almindelige 10 års skolegang som forudsætning.

Til de bemærkninger, der er faldet, skal jeg ikke knytte mange kommentarer. Jeg må blot understrege, at da vi havde loven om de private seminarier til behandling sidste år, blev det jo henstillet til undervisningsministeriet at finde udvej for, at også HF-kurser ved private seminarier kunne blive fri for studieafgift, og det er det, der er imødekømt ved lovforslaget her, idet studieafgiften bortfalder pr. 1. april 1970 samtidig med, at den rest af studieafgift, der er ved de private seminarier, bortfalder.

Jeg skal også gøre opmærksom på, at man ved behandlingen af loven om de private skoler og tilskudsloven for de private skoler henstillede til undervisningsministeriet — og vi havde drøftelser om det i ud-

valget — at åbne adgang til, at der ved tildeling fra ungdommens uddannelsesfond kunne tages hensyn til studieafgiften ved private skoler inden for nærmere fastsatte grænser. Det er også sket, og det vil komme HF-studerende ved private seminarier til gode i den resterende del af den periode, hvor der skal betales studieafgift.

Så skal jeg i øvrigt blot til sidst takke for den enstemmige tilslutning til lovforslagets gennemførelse, selv om jeg vel har bemærket de kritiske bemærkninger, der er kommet fra socialdemokratiet og socialistisk folkeparti. Men en enstemmig tilslutning takker jeg for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Myndighedsalderen).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 27) findes i tidenden sp. 383, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 61).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser med 21 års aldersgrænser.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 28) findes i tidenden sp. 383, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 61).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

K. Axel Nielsen: Socialdemokratiets ordfører, hr. Poul Dalsager, er udsendt i offentlig tjeneste og har orlov, og i hans sted skal jeg oplyse, at mit parti kan godkende forslagene.

I udvalget har vi fået begrundelsen for, at nogle aldersgrænser i lovgivningen, f. eks. i dykkerloven og lov om skibes bemanding på handelsministerens område og et par bestemmelser i straffeloven på justitsministerens område, ikke er foreslået nedsat til 20 år. Begrundelsen har ikke gjort større indtryk på udvalget, og i hvert fald er udvalget ikke blevet overbevist om, at en nedsættelse ikke bør finde sted. Det har vi peget på i den betænkning, der er afgivet. Vi henstiller, at spørgsmålet om nedsættelse af aldersgrænsen i disse tilfælde tages op ved senere lejlighed, og jeg beder den højtærede justitsminister om at udtale sig om dette spørgsmål.

Poul Dam: Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at der jo er mange her i landet, der mener, at denne nedsættelse af myndighedsalderen kun er et første skridt. Jeg har set, at Dansk Ungtloms Fællesraad i en skrivelse, som udvalget har modtaget i dag, anbefaler, at man arbejder videre med henblik på at opnå 18 års myndighedsalder, og at man tidligere har anmodet statsministeren om at nedsætte en kommission, der skulle undersøge alle de problemer, der har at gøre med dette spørgsmål. Jeg tror i og for sig, det er rigtigt, at en sådan kommission ville gøre det muligt for os at få et helt anderledes sagligt grundlag for et fremtidigt arbejde på dette område.

Det andet, jeg gerne vil sige, er for så vidt i forlængelse af det, hr. K. Axel Nielsen har sagt, nemlig at denne betænkning indeholder en meget interessant passus ikke mindst til belysning af, hvilke arbejdsforhold der findes mellem regering og folketing. Det er spørgsmålet om straffelovens regler om en aldersgrænse på 21 år, som

udvalget, så vidt jeg forstod enstemmigt, mente burde nedsættes til 20 år. Man spørger justitsministeren, og justitsministeren siger, at det vil han ikke rigtig have noget med at gøre, og så akkviescerer man ved det og siger, at uanset at argumentationen ikke er særlig overbevisende — en meget venlig formulering — lader man det gå, og så henstiller man, at spørgsmålet om en nedsættelse tages op til overvejelse engang i fremtiden — og det håber vi da. Men altså, dels siger det noget om, at folketingets muligheder for, selv med et flertal og i dette tilfælde enstemmighed bag sig, at gøre noget ved lovgivningen er meget små, om de overhovedet eksisterer, dels kunne man måske fortolke de berømte bogstaver TTT som: ting tager tid.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg takker udvalget for behandlingen af disse spørgsmål. Jeg kan bekræfte, at jeg skal sørge for, at de spørgsmål, der er rejst her, bliver taget op, når straffeloven bliver revideret i forbindelse med den gennemgang af straffeloven, der i øjeblikket sker.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Myndighedsalderen).

Lovforslagets §§ 1-4 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser med 21 års aldersgrænser.

Ændringsforslag nr. 1 om indsættelse af en ny paragraf, §§ 1-14, ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf, §§ 15-16, ændringsforslag nr. 3 om en ny affattelse af § 17 og § 17 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til finanslov for finansåret 1. april 1970-31. marts 1971.

(Lovforslaget (nr. 56) findes i tillæg D. sp. 1, fremsættelsen i tidenden sp. 1617).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Formanden: Jeg skal fastsætte en taletid for hvert partis ordfører eller ordførere på tilsammen højst en time i første omgang.

Lysholt Hansen: På baggrund af, at regeringens finanslovsforslag øger statens indtægter ved beskatning med 5 milliarder kr. og regner med et kasseoverskud på 1.500 mill. kr., vil jeg gerne til indledning spørge finansministeren, hvor stor en forbedring af betalingsbalancen han regner med at opnå ved at holde forbrugsstigningen nede på de 2 pct., som forslaget tilsigter. Ministeren sagde ikke noget om det ved fremsættelsen, men jeg regner med, at ministeren ved noget om det, hvis der ligger en bevidst politik bag ved finanslovsforslaget, for det er jo en ordentlig øretæve, skatteyderne får her og nu et kort halvt år efter, at man har fået én i forvejen ved forhøjelse af den statslige indkomstbeskatning.

Mit parti er som bekendt ikke noget skatnægterparti. Det har altid været vor opfattelse, at samfundet må have tilstrækkeligt med midler til løsning af de sociale opgaver, af uddannelsesopgaver og af sundhedsopgaver og de mange andre opgaver, der må løses, hvis vi skal have et stærkt samfund og et samfund, hvor det er godt for mennesker at leve.

Vi har også været villige til at anvende finanspolitikken til regulering af den økonomiske aktivitet, når det var nødvendigt for

at sikre den samfundsøkonomiske udvikling og sikre den fulde beskæftigelse, og det er en indstilling, vi ikke har ændret. Men jeg kan ikke undlade at sige, at finansministeren er en modig mand, når netop han i år forelægger et rekordbudget for statens indtægter, for det er den selvsamme finansminister, der indledte et korstog mod den forrige regering, fordi statskatterne steg. Det var den nuværende finansminister, der som oppositionsordfører i forbindelse med skattestigningen talte om, at selve bristepunktet var nået.

Dengang havde hr. Poul Møller megen personlig glæde af at gøre op, hvor stor en andel af nationalindkomsten skatter og sociale kontingenter udgjorde, og han var i stand til at mobilisere megen harme over den stadig stigende skatteandel. Siden hr. Poul Møller har sat sig i finansministerstolen, har han imidlertid glemt at orientere folketingsmedlemmerne om, hvorledes det er gået med skatterne i forhold til nationalproduktet, og det er faktisk synd, for befolkningen bør naturligvis fortsat være velorienteret også om denne side af landets og af dens egen økonomi. Befolkningen bør vide, at det også går fremad på dette punkt for den nuværende regering, selv om det vel ikke just var det, man havde ventet sig. Men kendsgerningen er, at skatter og sociale kontingenter i procent af nationalindkomsten har udviklet sig sådan: de var i 1965-66 36,9 pct., det følgende år 39,8 pct. og det sidste år med socialdemokratisk regering 40,6 pct. Under den nye regering gik vi op på 44,3 pct. og 44,9 pct., og så tager vi himmelspringet i år op til 48,4 pct. Her er altså virkelig et felt, hvor regeringen kan vise større fremgang end den forrige regering — og jeg vil næsten sige, som økonomiministeren sagde sidste år: hvad kan det ikke blive til inden næste valg? Mon ikke finansministeren skulle forsøge sig med en ny appel til sit tavse flertal, en appel, hvori han bad om en undskyldning for, at han på det groveste har gjort sine tidligere ord til skamme? Skatterne havde jo ikke nær nået bristepunktet under den tidligere regering.

Nu siger procenter måske ikke så meget; derfor har folketingsmedlemmerne måske også godt af at få gjort op i kroner, hvorledes stigningen i beskatningen har udviklet sig i de seneste finansår. Jeg kan